

Kibuc Bet Alfa

V roce 1922 odjeli rodiče do Izraele (tehdy Palestiny), kde založili kibuc Bet Alfa. Začali od ničeho. Nějaká osidlovací společnost koupila od Arabů půdu, která byla dlouho, několik desítek, možná dokonce stovek let neobdělávaná. Nejdřív na neúrodné zemi postavili stany... a dnes je z toho pěkné městečko, osada. Bet Alfa bylo osídlené především sionisty z Československa a částečně Německa. Moji rodiče patřili k prvním členům, kteří se mezi sebou aspoň částečně znali. Zbytek přibyl později.

Kibuc Bet Alfa stále existuje. V roce 2000 jsem byl v Izraeli a náhodou se mi povedlo ho navštívit. Bylo to asi pět, deset kilometrů od hlavní silnice, takže když jsem řekl, že bych se tam rád podíval, protože jsem se tam narodil, řidič nás tam vzal. Dnes tam žije tak tři sta až čtyři sta lidí. Nevím, kolik obyvatel tam žilo, když tam byli rodiče. Důležití pro mě jsou hlavně ti, kteří se jako my vrátili do Československa, s těmi jsme byli v kontaktu. Za mých rodičů tam byla objevena vzácná podlahová mozaika synagogy z 5. nebo 6. století. Dnes je dost slavná, viděl jsem ji v několika publikacích, dělají se tam prohlídky a platí vstupné.

Sionismus je ve skutečnosti takové komunistické hnutí. Tohle byly možná první a poslední fungující komunistické komuny. Každý dostává podle svých potřeb a taky samozřejmě podle zdrojů družstva. Rozdíl mezi nimi a JZD je docela velký a spočívá ve skutečnosti, že členové kibucu mohou kdykoliv odejít. Nikdo je nenutil zůstat, nikdo je nenutil vstupovat. Když už byl kibuc založený, kdokoli další mohl přijít a připojit se. Na druhou stranu pořád nějakí lidé odjížděli, takže členská základna se neustále měnila. Vůbec ale nevím, jestli dostávali nějaké peníze. Nejspíš ne, ale když někdo potřeboval novou košili, dostal novou košili, existenční minimum se muselo dodržet. V době, kdy tam byli rodiče, to byl pravděpodobně stále hodně chudý kibuc. Trvalo nějakou dobu, než se jim ho podařilo dostatečně dobře zaběhnout.

Někde se mi podařilo najít potvrzení o svatbě mých rodičů, bylo vydané vrchním rabinátem v Jeruzalémě. Datum bylo podle židovského kalendáře, takže jsem si musel vyhledat, co to vlastně

bylo za rok. Zjistil jsem, že spolu nějakou dobu žili na hromádce, vzali se až v roce 1926, tedy v době, kdy byl můj bratr už dva roky na světě. Nejspíš to tam moc neřešili. V kibucu nebyl žádný rabín, takže musel přijet z Jeruzaléma a nepochybně byla tehdy zorganizovaná nějaká hromadná svatba, kde se všechny tyhle páry, které někdy měly možná už i víc dětí, vzaly najednou. Tak bylo povinností učiněno zadost.

V kibucu musel každý pracovat, rodiče také. My děti jsme byly celý den v domě pro děti. Každý den k večeru, nebo večer, už nevím, dokdy jsme tam bývali, si rodiče chodili děti vyzvednout. Prostě přišli z práce, dali si večeři a pak šli pro děti, aby si s nimi trochu pohráli a ty děti věděly, že mají vůbec rodiče. A když byl čas jít do postele, odvedli je zase do dětského domu.

Děti byly v tom domě hned od narození. Když matky kojily, nechodily na pole, ale dostaly nějakou práci v areálu a čas od času měly přestávku na kojení. Rodiče neměli dům, jen nějaký pokojík kdesi, ve kterém žili. To bylo jejich soukromí. Všichni jedli společně v jedné hale, prali společně prádlo, takhle to bylo. Dnes je trochu jiná situace, rodiče tam například mají takový malý bungalov, můžou si sami vařit, ale co jsem viděl, chodí se tam pořád na společné obědy a večeře. Dostávají dnes zřejmě taky nějaké příspěvky. Je to zvláštní, až se nad tím člověk pozastavuje, ale ten ideál je pořád živý, i po tolika letech. Zřejmě už to nemá takový účinek jako kdysi, tolik kibuců už není, lidi od toho utíkají, protože nadměrné uskromnění každému nesedí, ale pořád to existuje. Některé kibucy jsou docela bohaté. Ten, ve kterém jsem byl, zrovna bohatě nevypadal, ale ti lidi tam to nějak zvládají.